JAVNA tribuna

Leto XXVII. št. 5 (286) 20. maj 1988

GLASILO SZDL OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA

Leta 1975 je glasilo prejelo srebrno priznanje Osvobodilne fronte, leta 1985 pa bronasto plaketo občine Ljubljana Šiška ● Izhaja mesečno v nakladi 36.000 izvodov ● brezplačno.

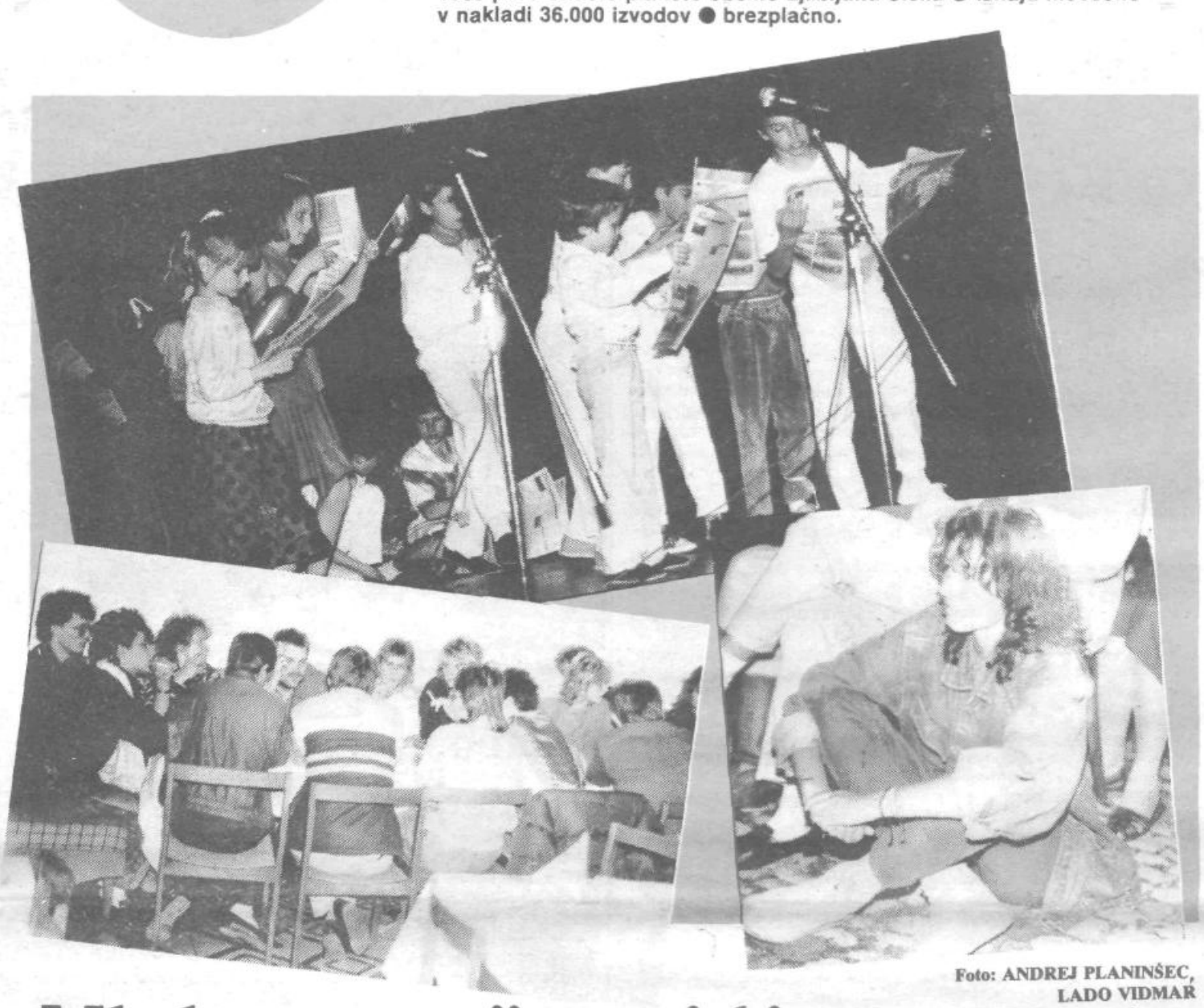

Foto: ANDREJ PLANINŠEC, LADO VIDMAR

Mlade generacije v stiski

Nekatere generacije so rojene pod manj srečno zvezdo od drugih. V časih, ko nam je šlo dobro, mnogo bolje kot nam gre danes, je število rojstev v Ljubljani hitro naraščalo, petnajst let nazaj pa je Ljubljana doživljala poleg vsega še velik priliv prebivalstva od drugod. Posledice so se najprej začele kazati v pomanjkanju števila vrtcev. No, ravno ko smo s samoprispevki vrtce zgradili, so se takrat rojeni otroci prelili v osnovne šole. Izkazalo se je, da imamo v Ljubljani tudi teh premalo, pa so novi samoprispevki šli za osnovne šole.

Tako je zdaj prišel čas, ko se bodo takrat rojeni otroci hoteli vpisati v srednje šole. Že pred letom dni je bilo čutiti velik naval na srednje šole – teh imamo v Ljubljani 26, nekatere od njih pa so celo take, da se vanje vpisujejo otroci iz vse Slovenije, saj jih v drugih krajih ni. Letos se je v srednje šole prijavilo okrog tisoč otrok več, kot bi jih vanje lahko stlačili. Že lani je bila stiska s prostorom velika, v nekaterih srednjih šolah so namreč morali, da bi zadostili željam otrok, povečati število prostorov v razredih, kar seveda ni v prid ne učencem, ne učiteljem.

Letošnji naval v srednje šole žal ni toliko posledica tistih usmeritev, ki so zapisane v dolgoročnih družbenih načrtih, po katerih je več izobrazbe nujna potreba za hitrejši razvoj, ampak je število otrok, ki so se prijavili v prvi letnik srednjih šol, predvsem posledica števila rojstev. Tudi vsa naslednja leta tja do 1996 bo število srednješolcev naraščalo – če jih bodo šole imele kam dati – tako da smo spet pred podobno situacijo kot takrat, ko je bilo treba graditi vrtce. Razlika je seveda predvsem v tem, da na kak samoprispevek za gradnjo srednjih šol ni misliti. Z največjo težavo se letos rojeva gradnja Srednje šole za gostinstvo in turizem. Srednja šola je namreč v tako veliki stiski, da je treba nujno zgraditi novo.

Letošnje prijave za srednje šole kažejo tako sliko, da je človeku žal otrok. Zdaj ne gre več samo za to, da morajo otroci pokazati dobra spričevala iz osnovne šole in hkrati opravljati še sprejemni izpit, če se hočejo vpisati na srednjo šolo z zahtevnejšim učnim programom. Letos bodo imeli sprejemne izpite in preskuse spretnosti celo na nekaterih skrajšanih programih, v katere se prejšnja leta po pravilu ni prijavljalo dovolj otrok.

Sprejemni izpiti, ki jih bodo junija opravljali letošnji osmošolci, bodo najbolj prizadeli tiste, ki jih ne bodo uspešno opravili. Prejšnja leta so srednje šole v povezavi z Mestno izobraževalno skupnostjo namreč še lahko usmerile vse, ki sprejemnega izpita niso opravili, v tiste šole, kjer je bilo še kaj prostora. Letos je položaj drugačen: že zdaj so srednje šole s prijavami zapolnile število vpisnih mest, tako da nikomur ni jasno, kam bo lahko šlo tisoč otrok, ki sprejemnih izpitov ne bodo opravili. Najhujše pri tem je, da bodo na cesti ostali ravno tisti, ki so za nadaljevanje šolanja najbolj primerni. Tisti, ki so se prijavili recimo na Srednjo naravoslovno šolo, brez dvoma spadajo med sposobne in ambiciozne, vendar bodo morali – ko bodo na sprejemnih izpitih doživeli neuspeh – ostati zunaj šole. Že preusmerjanje po sili, kakršno se je dogajalo prejšnja leta, ni bilo stimulativno ne za otroke, ne za njihove starše, kakšna pa bo situacija letos, ko niti preusmerjanje ne bo več možno, si skoraj ne moremo predstavljati. Posledice, ki jih bo čutila družba s tem, da bo od letos dalje izgubljala veliko število sposobnih in šolanja željnih mladih ljudi, so neizmerne.

V sedanjem sistemu prijavljanja, vpisovanja in sprejemanja otrok na srednje šole s sprejemnimi izpiti, bodo ostali na cesti ravno najbolj sposobni otroci. Največ jih bo namreč odpadlo na sprejemnih izpitih na najzahtevnejših programih. Seveda se tega zavedajo tudi na tistih pristojnih mestih, ki urejajo in odrejajo šolsko politiko. Rešitve, ki jih iščejo, da bi na kakršenkoli način zavarovali umski potencial odraščajoče mladine, pa so za zdaj še vedno zavite v meglo. Edino, kar bi situacijo rešilo, bi bili dodatni prostori za srednje šole, vendar je tudi to samo začasna rešitev, saj se bodo te številčno močne generacije otrok, ki so doživljale prostorsko stisko že v vrtcih, osnovnih šolah in zdaj v srednjih šolah, čez štiri leta prelile na univerzo.

Po izkušnjah drugih narodov, kjer niso dosti na boljšem (primer so zahodnonemški otroci, še mnogo hujše je na Japonskem), kaže, da bodo narasle tudi zdravstvene težave ogroženih generacij. Zdravniki niso optimistični in predvidevajo večje število psihofizičnih motenj otrok, saj postaja borba za prostor v šoli tako ostra, da jo z zdravo kožo odnese vedno manj otrok.

Lada Zei

Program dejavnosti ob Dnevu mladosti

21. in 22. maja bodo v Vodnikovi domačiji potekale video projekcije filmov vseh žanrov. Obiskovalci bodo imeli možnost nakupa video kaset, posnetih v studiu FILIP. Projekcije in prodaja bodo potekale od 8.00 do 18. ure.

24. maja bo v Vodnikovi domačiji filmski večer s projekcijo alternativnih filmov. Prireditev se bo začela ob 18.00.

25. maja bo ob 19. uri v Študentskem naselju koncert ansamblov Indust bag, Disciplina kičme, Zabranjeno pušenje, Martin Krpan in Lačni Franz. Organizirajo ga občinske konference, univerzitetna konferenca in mestna konferenca mesta Ljubljane.

26. maja bo v Vodnikovi domačiji ob 18. uri glasbeni tematski video večer s projekcijami spotov znanih skupin. Program bodo izvedli člani rock kluba iz Zgornje Šiške.

27. maja bo ob 17.30 v Vodnikovi domačiji predaval Andrej Strmecki o doživljanjih na svojem potovanju po ameriškem »divjem« zahodu in jugu.

28. maja vabimo vse ljubitelje kolesarjenja in svežega zraka na kratek izlet »v neznano«. Zbrali se bomo ob 10. uri pred stavbo skupščine občine Ljubljana-Šiška – Trg prekomorskih brigad 1. Vrnili se bomo predvidoma ob 18. uri.

3. junija vabimo vse mlade in manj mlade v Mostec, kjer nas bo ob 17. uri pričel zabavati ansambel Dvanajsto nasprotje.

OK ZSMS LJUBLJANA-ŠIŠKA
koordinator CIDMŠ
KUMER FRANC

IZ VSEBINE

Kje so meje solidarnosti? stran 3

PRESTRUKTURIRANJE SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA
Male delovne enote znanilke pomladi stran 3

40 LET GLASBENE ŠOLE FRANC ŠTURM
Ko bom velik, bom glasbenik stran 6

V MEDVODAH načrtujejo športno dvorano stran 7

Za zdaj štrajka zdravnikov ne bo

Ko se je izvršni odbor sindikata delavcev Zdravstvenega doma Ljubljana konec aprila začel pogovarjati o možnosti, da bi okrog 2000 zaposlenih v sedmih tozdih ljubljanskega splošnega zdravstva stavkalo in o tem, kako bi bilo treba stavko – če bi do nje prišlo – voditi in organizirati, se je seveda dvignil prah. Nekatere je zajela prava panika, nikakor niso hoteli razumeti, da je tokrat sindikat že pred napovedanim dogodkom, že ob napovedi stavke, vzel vajeti v svoje roke.

Seveda je bistvena razlika med tistim, kar je imel sindikat v mislih in tistim, kar bi si želele razne strukture v našem mestu, ki bi najraje videla, da bi vsi lepo tiho čakali na tisto, kar jih bo doletelo. Sindikat oziroma njegov izvršni odbor pa je predvidel nelikvidnost, zmanjšanje osebnega dohodkov in še kaj podobnega in je zato sprejel za vse tozde Zdravstvenega doma interna pravila obnašanja ob morebitni stavki.

Tudi delavci Zdravstvenega doma Šiška so takrat sprejeli sklep, da bodo prekinili delo, pa so kasneje ta datum premaknili za mesec dni. V začetku maja, ko se je datum približal, se je izkazalo, da je šišenskim zdravstvenim delavcem ob bok stopil tudi občinski sindikat. Podprl je njihove zahteve in zahteval, naj republiške službe v Izvršnem svetu Sloveniije poskrbijo za točne podatke o delitvi sredstev v zdravstvenih sisih in zdravstvu, za podatke o razmerjih med Univerzitetnim kliničnim centrom in Zdravstvenim domom, torej o vprašanjih, ki so enako stara, kot je star sedanji zdravstveni sistem z neštetimi splošnimi službami, sisi, ki menda požirajo velik delež denarja pa tudi z delitvijo delavcev v zdravstvu, kar povzroča vročo kri, vedno ko začne zmanjkovati denarja.

Napovedane stavke zdravstvenih delavcev – za zdaj – ne bo, so se dogovorili na konferenci sindikata delavcev Zdravstvenega doma Ljubljana, ki so jo sklicali na pobudo šišenskega občinskega sindikalnega sveta. Na konferenci je bilo slišati precej grenkih besed na račun govoric v zvezi z najemanji kreditov za osebne dohodke, z negotovostjo o plačilu visokih obresti iz teh posojil, slišati je bilo besede, ki so dandanes prišle v modo, kot so fikretizacije, nepokriti čeki itd. Na improvizacije in mahinacije s podatki sindikat noče več pristajati, zahtevo po čistih računih in odnosih so tokrat (upajmo, da ne zaman) izrazili vsi prisotni na konferenci sindikata.

Seveda se je tu pokazalo, da stanju in zagatam osnovnega zdravstva niso krivi samo zunanji dejavniki, ampak tudi notranje razmere, v katerih vleče vsak od sedmih tozdov delovne organizacije v svojo smer in dela po svoje, kljub neštetokrat sprejetim skupnim sklepom. Govora je bilo tudi o standardu našega zdravstva, ki ga zdaj v krizi označujejo kot previsokega, menda smo s tem standardom na vrhu svetovnega standarda, saj pride na 520 prebivalcev po en zdravnik, česar si ne morejo privoščiti niti zelo bogate dežela. Takoj za tem podatkom se seveda pojavi strah po odpuščanju delavcev in zniževanju standarda v zdravstvu.

Tudi tu je sindikat imel svoj predlog: »Najprej je treba imeti točne podatke in nato iti v ukrepe. Sindikat se ne bo nikoli strinjal, da je treba delavce odpuščati, ne glede na to, kje so zaposleni,« je rekel Andrej Cimerman, predsednik šišenskih sindikatov.

Konferenca je določila mesec dni, v katerem morajo podatke pripraviti na republiški ravni in tudi vodilni delavci ZD Ljubljan.

L. Z.

Ljubljanski grad je tudi naš

Veliko hudih besed, kritik, pripomb in sploh negodovanja je povzročila preureditev ljubljanskega gradu in vse, kar je okrog tega zahtevnega projekta. V raznih časopisih smo lahko brali obširna poročila o stanju, problematiki in ambicijah po razvoju tega ponosnega objekta iznad slovenske prestolnice. Tudi šišenska delegatska baza je sprožila val nezadovoljstva in pripomb na dosedanje delo, predvsem na neodgovornost dosedanjih upraviteljev grajskih zidov.

Res je, da se zadeva GRAD v Ljubljani vleče izredno dolgo; zlobneži trdijo, da bi v skoraj dvajsetih letih, od kar se je mesto lotilo sanacije in obnove gradu, lahko stal še en tak grad za denarje, ki so bili vrženi v to, kar je sedaj. Tudi posamezniki brskajo po arhivih in vlečejo na dan številne načrte, kako naj bi bil grad urejen. Teh načrtov je menda toliko, kolikor je bilo pobudnikov za spremembe, saj projektanti radi narišejo vse, kar jim plačnik naroči. Posebna nadzorna komisija je že pregledala dosedanje delo odbora za prenovo gradu pri izvršnem svetu skupščine mesta Ljubljane. Seveda je imela številne pripombe; za nekatere pa je delo slabo izvršila, ker ni pokazala na krivce, ki so zagrešili »ljubljanski grajski agrokomerc«. Lahko je kritizirati za nazaj. Kdo pa je bdel nad delom do sedaj? Kdo je podpiral tako in tako, strokovno in nestrokovno izvršeno delo? Vprašanje je, če je kdo, ki bi lahko do konca razčistil problematiko. Toda!

Več na str....

NADALJEVANJE NA 4. STRANI